

פקח דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

4:06 | 4:20 | 4:11 | 4:26

הדלקת
נרות

5:18 | 5:20 | 5:18 | 5:21

מוצאי
שבת

5:57 | 5:56 | 5:55 | 5:58

רבינו
תם

שבת מברכין, ראש חודש ביום שלישי
המולד ביום ראשון בשעה 4 ו-7 דקות וחלק אחד

הילולא דצדיקא

כז - רבי משה נתן נטע
צינורט

כח - רבינו יונה מגירונדי

כט - רבי צבי הירש מרימנוב

א - רבי אפרים אנקוואה

ב - רבי נתן מאיר
וואכטפויגל

ג - רבי יחזקאל כהן
ראב"ד רחובות

ד - רבי יהודה שטרית
ראב"ד אגאדיר

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

משכיל לדוד

לחיות בארעיות בעולם הזה

בבני דורו הבנה והכרה כיצד לחיות בעולם בדרך גרות וארעיות, כי אין התכלית בזה העולם. ולכן עיקר מקום מגוריהם של אבותינו היה באוהלים, המהווים סמל לחיי ארעי, ולא בחרו הם משכנם בבתי קבע.

ויש להבין, וכי לא היה בידו של אברהם אבינו ע"ה להקים לו בית פאר ועשירות, הרי נאמר עליו (בראשית יג, ב) "ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובוזהב", אלא חפץ הוא ללמד את זרעו אחריו שהעולם הזה הוא בבחינת ארעי, וחבל שישקיע בו האדם את כל את מרצו ועמלו, ולכן אוהל ארעי היה משכנו ובו התגורר.

וכך נהגו רבים מגדולי ישראל, אשר זכו לתורתם ולגדולתם רק בזכות שעזבו את בתיהם וגלו למקום תורה. כדוגמתם של רבנו חיים פינטו הגדול זיע"א, ורבנו שלמה פינטו זיע"א יחד עם מחותנו - רבי כליפא מלכא זיע"א בעל ספר 'קב ונקי'. כל אלו זכו לגדלות עצומה ולקדושה ולהשגת דרגות נעלות למעלה משכל אנוש, והכל בזכות שהבינו בבירור כי העולם הזה הינו ארעי וכדאי להם לצאת אל הגלות ולסבול למען השגת התורה הקדושה.

וזהו פירוש הפסוק "ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים" - במשך כל ימי חייה עשתה שרה נפשות לתורה, והכניסה אותן תחת כנפי השכינה. אמרה להם, אין אתם קבועים בעולם הזה החולף ועובר אלא ארעיים בלבד. ובאמת ישנם אנשים רבים שכאשר מעמידים להם את האמת לנגד עיניהם פונים אליהם בשאלה לגבי אחריתם ומה יענו הם ליום הדין? אזי אם אנשי אמת הם, הרי מיד עורכים הם חשבון נפש ושבים בתשובה. ובדרך זו השפיעה שרה אמנו ע"ה על כולם. "חיי שרה" - "חיי" עולה בגימטריא "כח", כי את כל כוחה ואת כל מרצה במשך כל ימי חייה השקיעה היא בהחדרת האמת לאנושות, שיבינו וידעו כולם כי הם גרים בארץ זו, והייתה מלבה בתוכם שלהבת קודש לעבוד את ה' אלוקי ישראל.

ומעתה יובן מדוע פרשה זו נקראת דווקא על שמה של שרה "חיי שרה", ללמדנו שעל אף ששרה אמנו הלכה לעולמה ונפטרה, אך היות וכל דרך חייה עדיין מסורה לנו ונלמדת מדור לדור ובניה אחריה ממשיכים בדרכה, אוחזים במעשיה הטובים ובמצוותיה הרי חיה וקיימת היא בתוכנו.

יש להתבונן עד כמה מעלה גדולה הייתה בזה שאברהם מגייר את האנשים ושרה את הנשים. פעמים רבות ישנן משפחות שלום ביתן מתערער מחמת חזרה בתשובה של אחד מבני הזוג. הבעל זכה בחסדי ה' לגלות את האמת, אך אשתו עדיין לא זכתה להארה זו. ואז מתעוררים חילוקי דעות ביניהם ויש צורך בשמירת לב ובסבלנות מרבית. וכן להיפך - יתכן והאישה זכתה להארת קדושה ממרום בהכרת היהדות, אך הבעל רחוק מכן. אברהם ושרה הקדושים ע"ה ידעו והכירו בעיה זו, ולכן אברהם כשהיה מגייר את הבעל ואת הבנים, באותה שעה שרה אמנו הייתה משפיעה על אשתו והבנות ומחזירה בהן יראת שמים טהורה, כך שמשפחה שלימה הייתה מכירה את בוראה ועובדת אותו בלבב שלם.

"ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה" (בראשית כג, א).

ויש להבין מדוע נקראת פרשה זו דווקא על שמה של שרה, ולא בשם אחר. כגון על שם אליעזר שמסר נפשו לעשות שליחותו של אברהם, בזה שהלך לחפש האשה המיועדת ליצחק.

ועוד קשה, באם שם הפרשה הינו "חיי שרה", מדוע תוכן הפרשה מספר על מיתת שרה ולא על עצם חייה? וכן צריך ביאור מדוע זכו כל כך האבות הקדושים לעמוד בניסיונות כה גדולים, עד כי הקב"ה מייחד שמו עליהם "אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב", והרי אלו זכויות שאף משה רבנו ע"ה לכאורה לא זכה להם, שהרי איננו אומרים "אלהי משה". ואדרבה - משה רבנו הוא המזכיר ומעורר זכות אבות ומבקש בגינם בעד עם ישראל, כך שברור הוא שידע את ערכם וזכותם. וכן אמרו חז"ל (סנהדרין קז, א) שדוד המלך ביקש שהקב"ה יקרא שמו עליו ויאמרו "אלהי דוד". אמר לו הקב"ה - הם עמדו בניסיונות ואילו אתה לא עמדת בניסיונות שכאלו. ומהו אכן סוד הצלחתם של האבות הקדושים להגיע למדרגות כה גבוהות?

אמרו חכמינו ז"ל על הפסוק (בראשית יב, ה) "ואת הנפש אשר עשו בחרן" אברהם מגייר את האנשים ושרה את הנשים. נראה לי לומר בסיעתא דשמיא, כי במילה "גר" ישנה משמעות רבה והיא מלשון אדם נע ונד שאין לו מקום קבוע לשכון בו. ארעי הוא במקום ואינו תושב קבע. כמאמר הפסוק (שמות יח, ג) "גר הייתי בארץ נכריה" פירושו של דבר כי עם הארץ חושב שהעולם הזה הוא התכלית, ומאמין שיחיה בו לנצח וכי הוא תושב קבוע בעולם. לכן משתדל הוא למקם את עצמו בעולם ברווח בעושר ובכבוד כדי שחיייו יהיו חיים מאושרים וטובים, וכל זאת מפני שמבין שהוא קבוע בזה העולם. על כן משקיע הוא את מירב המאמצים לקביעות זו שיהא הכל על הצד הטוב ביותר. והנה נמגד - ניצבים אברהם אבינו ושרה אשתו, ומסבירים לכל באי עולם כי טעות היא בידם וכי העולם הזה ארעי ואינו קבוע, כמו שכתוב (תהילים צ, י) "ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה" ואם כן ימי האדם הינם כצל עובר, ומה להם להשקיע מאמצים מרובים בעולם הזה החולף והרי הם בבחינת גרים בו ואינם תושבי קבע.

בדרך זו פקחו אברהם ושרה ע"ה את עיניהם של בני דורם, והיטיבו את שלכם בכדי שגיעו להתבוננות הנכונה על חיי העולם הזה. הם הראו להם את הדרך הנכונה, כי העולם הזה אינו התכלית הרצויה, אלא מהווה כאמצעי למען השגת התכלית האמיתית שהיא התורה והמצוות, בכדי לזכות לקניין העולם הבא הוא עולם האמת והנצח.

לכן הפסוק קורא למעשיהם של אברהם ושרה "ואת הנפש אשר עשו בחרן" מה שייך לשון עשיה בזה? אלא אברהם ושרה עשו ויצרו אנשים חדשים. הם עשו מהפך בתוך תוכו של האדם, בפנימיותו, לכן אמרו חז"ל (מסכת יבמות כב, א) "גר שנתגייר כתינוק שנולד דמי" כי אדם חדש הוא בעל הבנה ומשמעות אחרת.

וידוע מדברי חז"ל שהנמלה אוספת ואוגרת לה מזון עבור ימים ושנים, כי חושבת שתחיה היא לנצח וכך היא דרכם של יתר בעלי החיים. אך אברהם אבינו ע"ה החדיר

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

גם אם קיים שיקול של מיליון שקל לא אתערב

במפגש הראשוני בין לבן הארמי לאליעזר עבד אברהם, מתאר הכתוב מה משך את עיניו של לבן "ויהי כראות את הנזם ואת הצמידים" (בראשית כד, ל), ומפרש רש"י במקום "אמר עשיר הוא זה ונתן עיניו בממון".

כזו היא הנהגתם של בעלי התאוה שכל שיגם ושיחם ותאוותם ספוגים בחמדה וכמיהה ליטול ממון שאינו בא ביושר. זאת לעומת בני עם הסגולה ולומדי התורה, שאינם מבקשים ליהנות מממון שאינו בא ביושר ואינו מביא אושר לאדם.

"כל אורחות ה' חסד ואמת" (תהילים כה, י), הסבא מסלבודקה זצ"ל, זקנו של רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, ראש ישיבת 'מיר', היה מרבה להביא פסוק זה, בו מבואר שמידות החסד והאמת אינן מידות נפרדות, אלא היינו הך. כך גם נאמר בפסוק: "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם", כי שתי המידות חד הן, רק חסד הנובע ממידת האמת ראוי להיקרא חסד. חסד שסותר את האמת אינו חסד, אלא להיפך.

רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, היה כל כולו חסד, נתינה והשפעה, סלד מכל דבר שהיה בו ריח של חוסר אמת. הוא היה כה דבוק לאמת עד שכאשר שמע דבר שקר, לא נזקק לומר שאינו אמת, ראו זאת על פניו.

כך מסופר בספר תולדותיו 'בכל נפשך', שביקשו ממנו פעם לחתום על עניין שיכול היה לעזור מאד לשיבה בהשגת תקציבים. המסמך לא היה חלילה שקרי, אלא שגם אמיתי לגמרי לא היה. במידת האמת שהיתה לו, היה נחרץ שלא לחתום בשום אופן על מסמך זה. פעם, הגיע תקציב ממשלתי של מיליון שקל לשיבה מאחד ממשרדי הממשלה, תקציב ססודר על ידי אחד העסקנים שעמל שנה שלמה להשגתו. אך כשהתברר לו שהיתה שם התחכמות קטנה בהצהרות, לא הסכים בשום אופן לקחת את הכסף.

סיפר הג"ר צבי פרצוביץ, שאירע פעם שאביו של אחד התלמידים תרם לשיבה סכום עצום של חצי מיליון שקל, אולם היתה בפיו בקשה צנועה עבור בנו, תלמיד הישיבה. מילוי הבקשה היה נתון בידי אחד מראשי הישיבה, שהיה אחראי על אותו בחור. ניגשו אפוא לרבי נתן צבי וביקשו שישפיע על הרב האחראי שיסכים למלא את בקשתו של אותו הורה, כדי שתהיה תועלת לשיבה, אך ראש הישיבה הגיב בנחרצות: "את התפקיד הזה נתתי לו, לא אתערב בהחלטותיו כמלוא נימה, גם אם קיים שיקול של חצי מיליון, ואפילו מיליון. לא אתערב".

מטבעו אהב לשמוע הרבה דעות בעניינים שעסק בהם, וכפי שנאמר: "תשועה ברוב יועץ". אולם בסופו של דבר, אחרי שמדד היטב בפלס שכלו את כל הדעות, החליט מה ואיך לעשות על פי אמת, ואז היה עומד על דעתו כצור חלמיש. את פני המתנגדים והכועסים קיבל בחיוך ובהבנה, ואף דאג לרצותם, אולם מהאמת לא הסכים לזוז.

אמונה מדבקת

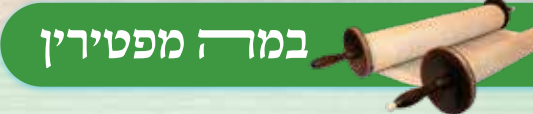
ארע עימי ונזדמן לי לשוחח עם רופא גדול ובעל שם.

במהלך שיחתנו ציינתי באוזניו מספר עובדות בנוגע לדעת התורה בעניינים מדעיים שונים, ובעודי בא עימו בדברים, כמעשה שבשגרה שבתו והשמעתי באוזניו את המילים "ברוך ה'" ו"בעזרת ה'".

הרופא הגדול השתומם מאד מהדברים שמע לראשונה, ונבהל מההוכחות והראיות שהצגתי לפניו, שכולן מובאות בספריו הקדושים.

בנוסף, לאחר ששמע אותי שב ומזכיר את שמו של ה' יתברך פעמים רבות במהלך השיחה - הוא התייחס לאמונתי השלימה בבורא יתברך, ואמר שלמרות שהוא בעל שורשים יהודיים - אין בו כל אמונה בבורא העולם.

אלו היו דבריו, אולם על פי מבע פניו נראה היה שהוא אינו שלם עם הדברים שהוציא מפיו, ואני חשבתי

במה מפטירין

הפטרת השבוע:

"והמלך דוד זקן בא בימים". (מלכים א. א)

הקשר לפרשה: בהפטרה נאמר: "והמלך דוד זקן בא בימים", וכן בפרשה נאמר: "ואברהם זקן בא בימים". וכמו כן בהפטרה מובא שדוד מסר את המלוכה לפני מותו לשלמה בנו, כפי שמסופר בפרשה שאברהם נתן את כל אשר לו ליצחק.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

מידותיו של הזולת

דוגמא שכחה לאמירה שיש בה משום דיבור בגנותו של אדם היא האמירה שפלוני הוא בעל מידות רעות. לדוגמא, אסור לומר על מישהו שהוא נוח - לכעוס, קמצן, יהיר וכדומה. במצבים נפוצים שבהם יש לביטוי 'ממוצע' משמעויות שליליות, תחשב גם אמירה כזו בגדר לשון הרע.

על פי הכלל הקודם - שהובא בשבוע שעבר - שהכל יחסי לפי מדרגת האדם שעליו מדובר, לומר על פלוני הידוע בצדקותו שלאמיתו של דבר אין הוא למעלה מן הממוצע, הרי זה בהחלט לשון הרע.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

המורשת קיימת לעד ולעולמים

הפסוק אומר על רבקה (בראשית כד, סז) "ויבאה יצחק האהלה שרה אמו... וינחם יצחק אחרי אמו", כותב רש"י - שכל זמן ששרה קיימת היה נר דלוק מערב שבת לערב שבת, וברכה מצויה בעיסה, וענן קשור על האוהל. ומשמתה - פסקו וכשבאת רבקה - חזרו, עד כאן לשונו.

פירושו של דבר שכאשר ראה יצחק מעשיה הטובים של שרה עדיין נמשכים ונעשים בעולם, והנה רבקה ממשיכה באותה הדרך שהתוותה שרה אמנו, מיד "וינחם יצחק אחרי אמו", בזה ראה שאמו באמת לא נפטרה אלא עדיין חיה וקיימת היא, כי אומנם גופה טמון באדמה - אך מידותיה ומעשיה הטובים נמשכים ונעשים על ידי רבקה אשתו, זה למעשה היה מה שניחם אותו.

לכן נאמר (בראשית כג, ב) "ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה". והמתבונן במקרא יתמה, מדוע האות כ' קטנה. ותימצו חז"ל שלא בכה הרבה על מות שרה, בכל זאת מפני שאברהם לא הרגיש כל כך בפטירתה של שרה.

הקשר שהיה לו עם שרה בחיים חיותה עדיין נותר, הוא חש שכוחה של שרה שעזרה לו וסייעה ביזו לקרב באי עולם לאביהם שבשמים - עדיין ממשיך לפעום בו ולפעול בתוכו, ולמעשיה הטובים ולמידותיה הנעלות ישנו המשך וקיום, ואם כן מה לו לבכות על מיתתה, הרי עדיין אפשר לקרוא לה "חיי שרה" - חיה וקיימת היא במעשיה הטובים. וכוח זה עודנו מפעם וממשיך מדור לדור.

ואף בכל יהודי טמון ומתגלה אותו הכח, באם מצליח הוא לעבור את ניסיונות החיים ומקדש את שמו יתברך בעולם על אף כל הקשיים, הרי שכוחות אלו עדיין מושרשים בתוכו ונמצא שאברהם ושרה עדיין חיים וקיימים גם כיום, כי דרך חיייהם הטורה טמונה ומושרשת בבניהם אחריהם לדורי דורות. וכמו שנאמר (במסכת אבות ב, ב) "שזכות אבותם מסייעתם וצדקתם עומדת לעד" - אמנם נפטרו האבות, אך תורתם ומורשתם קיימים ועומדים הם לעד.

פניני הפרשה

תזמון המיתה לשעת מצוה

"ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון בארץ כנען" (בראשית כג, ב)

כתב רש"י "ונסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק לפי שע"י בשורת העקידה שנודמן בנה לשחיטה וכמעט שלא נשחט פרחה נשמתה ממנה ומתה".

הגר"ח קנייבסקי שליט"א בספרו 'טעמא דקרא', שואל האיך מתה שרה מחמת העקידה, והרי קיימא לן ש"שלוחי מצוה אינן נזוקין"? ועוד הרי הגמרא (שבת ק"ח, ב) מביאה את דברי רבי יוסי "יהא חלקי ממתי בדרך מצוה" ונשאלת השאלה האיך ימות בדרך מצוה והרי שלוחי מצוה אינם נזוקין?

שאלות אלו יתבהרו על פי יסוד חשוב; כי מה שאמרו "שלוחי מצוה אינם נזוקין", הכוונה שמחמת המצוה לא יאונה לו כל רע. אבל אם כבר נגזר עליו מכבר שביום פלוני ימלאו שנותיו בעולם הזה, אזי אדרבה, זכות הוא לו לזכות למות כשעסוק בדבר מצוה. וזה נחשב לו שמת על קידוש ד'. וזה מה שאמר אותו תנא "הי חלקי עם מתי בדרך מצוה", שרצה שהקב"ה יסובב שביום ששיגע זמנו להיפטר שיהא בדרך מצוה - ויזכה למות מתוך התעסקות בדבר מצוה.

ואף גם כאן, זמנה של שרה נקצב לחיות מאה עשרים ושבע שנים. והיא זכתה שמתה מחמת הבשורה על דבר המצוה.

נחת רוח בהשתדלות למצוה

"וירץ העבד לקראתה" (בראשית כד, יז)

לפי שראה שעלו המים לקראתה (רש"י). וביאר הרמב"ן שהדיוק הוא מזה שאחר כך כתוב "ותשאב לכל גמליו", ומקודם לא נאמר לשון שאיבה אלא כתיב "ותמלא כדה ותעל", והיינו מחמת שהמים עלו לקראתה ולא הוצרכה לשאוב.

ובאמת שגם זה עצמו תמוה; מפני מה לא עלו המים לקראתה בפעם השנייה?

בספר 'קדושת לוי' תירץ שבפעם הראשונה שבדעתה היה לשאוב המים לצרכה, לכן עלו המים לקראתה שלא תטריח עצמה, אבל בפעם השנייה שכוונת היתה לגמול חסד להשקות גמלי אליעזר, אז לא עלו המים לקראתה.

ומדוע? כי כשהאדם עושה מצוה חשוב יותר אצל הקב"ה שיעשה האדם הפעולה, ולא שהמצוה תהא נעשית ע"י נס, כי מכל השתדלות קלה במצוה יש לו להשי"ת נחת מרובה, ולכן לא נעשה לה גם בשאיבה השנייה.

המלאך איתך או לפניך?

"הוא ישלח מלאכו לפניך" (בראשית כד, ז)

כאשר מספר אליעזר לבתואל ולבן את השתלשלות הסיפור, הוא משנה את לשונו של אברהם מ"ישלח מלאכו לפניך" ל"ישלח מלאכו איתך".

מה פשר השינוי?

בספר 'במחשבה תחילה' מבואר, שכאשר המלאך הולך בראש, לפני האדם, הרי שהוא דואג ליישר את הדרך, לפנות את המכשולים, להסיר כל עיכוב. אולם כאשר המלאך הולך עם האדם, בשווה לו, הרי שאף אם יקדם המלאך בדרך ניסית כל מקרה ופגע רע, עדיין יצטרך האדם להמתין עד שיסיים המלאך לעשות זאת.

אברהם מתפלל על אליעזר שדרכו תצליח. הוא לא מסתפק בכך שמלאך ילך עם אליעזר, אלא שהמלאך יקדים לפניו ויסיר כל מכשול. שאליעזר יוכל ללכת ב'קפיצת הדרך' בלי שום בעיה. אברהם מלמדנו שכאשר מתפללים לישועת השם, יש לבקש את הרמה הגבוהה ביותר. למשל, לא להתפלל על ניתוח שיצליח, אלא על רפואה שלמה בידי שמים ללא רופאים ותרופות.

אליעזר לעומת זאת מלמדנו פרק בעונוה, הוא מספר שאברהם ביקש על מלאך שילך 'איתו', הוא לא מעלה בדעתו לספר שהמלאך הלך 'לפניו'. על אף שההשתדלות נעשתה ברמה הגבוהה ביותר, הוא מצדין שפעולותיו היו כשינה בכורסה מרווחת כשבסופה ממתין סכום גדול בלא לעשות מאומה.

לבקש מהדיילים, אך הם היו עסוקים בתיקון תקלה שאירעה בדלתות המטוס. ר' משה יהושע חשש שאם אפריע להם כעת אגרום לחילול ה'. חשבתי לרגע אולי לשתות ישירות מהבקבוק, אך הרב פסל גם את האפשרות הזו כדי שלא לגרום לחילול ה'.

זמן מה חלף עד שתוקנה התקלה, והדיילים התפנו להגיש לנו כוסות. בשפתיים יבשות ובגרון ניחר מצמא מזוגתי לשנינו מן המשקה המרענן ועמדתי לברך ולשתות, אך הרב עצר בעדי ואמר לי: "המתן נא רגע, בוא ואלמד אותך איך מברכים!

"כשאתה עומד לברך, עליך לחשוב כמה חסדים עשה הקב"ה כדי להמציא לך את כוס המיץ הזה כדי להרוות בה את צימאונך. ראשית, הוא ברא אנשים ונתן להם כוח וחכמה לעבד את הקרקע, לטעת את עצי התפוזים, להשקות ולגדל אותם במשך כמה שנים עד שיוציאו פירות. לאחר שגדלו הפירות טרם הסתיימה המלאכה. היה צורך להביא אנשים שיקטפו אותם. ולאחר שקטפו אותם היה צורך בנהגים ובמשאיות שיובילו את התפוזים לבית הארזיה. ולאחר מכן היה צורך בפועלים שיעבדו בבית חרושת לייצור משקאות ויסחטו את התפוזים.

כמו כן היה צורך בפועלים ובבית חרושת נוסף לייצור בקבוקים כדי שיהיה ניתן לאכסן את המיץ, ובעוד בית חרושת לייצור קופסאות הקרטון שבהן ארזו את הבקבוקים. מלבד זאת היה צורך בבית חרושת לייצור כוסות בהן נוכל לשתות את המשקה - ואת כל זאת עשו אנשים שהקב"ה ברא ונתן להם יכולת וחכמה ליצור את כל הדברים המופלאים הללו כדי שנוכל לשתות כוס מיץ תפוזים ולהרוות את צימאוננו...

ר' משה יהושע לא סיים בזאת, ובמשך דקות ארוכות המשיך למנות עוד ועוד פרטים מחסדי ה' יתברך, ורק אז סיים ואמר בהתרגשות:

"עכשיו אראה לך איך לברך! כשאנו מברכים: 'שהכל נהיה בדברו' עלינו לחשוב ולהודות על כל הדברים הללו שנעשו בחסדי הבורא! כמה הכרת טובה אנו חייבים לקב"ה על החסד העצום שהוא עושה אתנו בכל רגע ורגע! ברוך שעשה לי כל צרכי."

באותם רגעים הרגשתי בחוש את התיאור "תדבק לשוני לחכי"... ואם אני חשתי בצמא כה נורא על אחת כמה וכמה שר' משה יהושע נזקק לשתות בדחיפות. אבל את המתנה שנתן לי באותם רגעים, את הלימוד איך מברכים, איך מודים וכיצד מכירים בטובת ה', לא אשכח כל חיי!

לפתע הבחנתי באחד הפקידים שנראה כסמכותי והחלטתי לגשת אליו, להסביר לו את המצב ולבקש את עזרתו. אך הלה התגלה כאדם קשוח וחסר לב. כשראה את הכרטיסים המוזלים שלנו הוא אמר מיד: "שילמתם רק עשרה אחוזים ממחיר הכרטיס, לכן גם אם יבואו אנשים אחרים הם זכאים לטוס לפניכם, כי הם שילמו מחיר מלא ואתם לא!".

ניסיתי לדבר על לבו ולהסביר לו שמדובר בחולה במצב קשה, ולפיכך יש להקדים את תורו. אך הדברים השיגו את התוצאה ההפוכה.

"חולה? שאג האיש, לפני שתביאו לי אישור מבית החולים שהוא יכול לטוס לא נאפשר לו לעלות על המטוס אף אם יהיה מקום!".

קלטתי במי מדובר והתרחקתי מטווה ראייתו. לפתע שמעתי הודעה במערכת הכריזה: "רבאיי לנדא, רבאיי שכטר, בואו לעשות צ'ק-אין".

ברגע האחרון התפנה עבורנו מקום. נשמתי לרגע בתחושת הקלה, אך לחרדתי צץ לפתע הפקיד הנוקשה שהחליט להתערב. "את האנשים האלו את מעלה לטיסה?" אמר לפקידה, ותוך כדי דיבור תפס את הכרטיסים והחל להתרחק מהמקום.

רבי משה יהושע החל ללכת אחריו כדי להתחנן לפניו שיאפשר לנו לטוס, אך אני אמרתי לו: "האדם הזה הוא חסר רחמים, אין מה להתחנן לפניו. במקום זאת הבה נעמוד רגע ונשתמש בסגולה הידועה להתרכז במחשבת 'אין עוד מלבדו', וכך בעזר ה' נתפטר ממנו".

הוא התחייך, נעמד באחת הפינות והתרכז במחשבותיו. תוך דקה וחצי הגיעה הפקידה הראשונה שעמה דיברתי בתחילה, חטפה את הכרטיסים מידי הפקיד וגערה בו שלא יתערב בעניינים שאינם נוגעים אליו, וכך הוכנסנו מידיית לטיסה.

כדי להגיע למטוס ברגע האחרון הובלנו אליו על גבי ג'יפ מיוחד. מאחר שישבנו במקומותיהם של נוסעים שאיחרו לטיסה, הושיבו אותנו בשני קצות המטוס. התאמצתי להחליף מקומות ולהעביר אנשים לשביעות רצונם, כדי שאוכל לשהות על יד ר' משה יהושע ולסעוד אותו במשך הטיסה. לאחר שעות של התרוצצות, שתדלנות ואי ודאות מורטת עצבים, התרווחתי סוף סוף על מושב המטוס במנוחה. הרגשתי יובש וצמא עז. רציתי להרטיב את גרוני היבש תוך כדי שאני חושב לעצמי: 'אם אני כל כך צמא, מי יודע כיצד מרגיש רבי משה יהושע'!?

בבקבוקי המיץ היו לידי אך כוס אין. רציתי

כשאליעזר עבד אברהם אבינו ע"ה, מפליא בשבח ובהודאה לה' שלא עזב חסדו והנחהו בדרך אמת הוא תופס בלשונו את מטבע הלשון הכל כך נפוצה אצלנו 'ברוך השם' (בראשית כד, כז) "ויאמר ברוך ה' א-להי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני". ובכדי לעמוד על ההכרה הפנימית שלנו ועל האופן שבו אנו צריכים לשבח ולהלל את השי"ת בכל צעד ושעל בחיינו, נספר כאן את מה שסיפר הגה"צ רבי אריה שכטר זצ"ל בספרו 'אריה שאג':

שבועיים לפני הסתלקותו של מרן ה'חזון איש' זצ"ל, הוא שלח אותי לשיבת 'מיר' בירושלים ללמוד אצל אחד מגדולי תלמידי, יהודי תלמיד חכם מופלג בשם רבי משה יהושע לנדא זצ"ל, שהיה אדם גדול מאוד ונהג להסתיר את עצמו.

בשנים שלאחר מכן חלה רבי משה יהושע, והתלוויתי אליו לנסיעה לאמריקה לצורך טיפולים רפואיים שהיה עליו לעבור. במהלך הדרך הוא סבל והתייסר מאוד, אך שתק ולא התלונן. בעקבות מחלתו הוא נטה להתייבש במהירות והיה זקוק כל העת לשתיה מרובה. לכן לקחתי אתי לכל מקום שני בקבוקי מיץ תפוזים, כדי שיוכל לשתות בכל רגע.

ביום רביעי בלילה הסתיימו הטיפולים. רבי משה יהושע רצה בכל מאודו לחזור לארץ לפני שבת, אך לא היה מקום פנוי בטיסת הקרובות. לכן רשמנו את שמונתנו ברשימת ההמתנה, ונסענו לשדה התעופה בתקווה שיתפנה עבורנו מקום בטיסה הקרובה.

לפנינו היו עוד עשרים ושבעה איש שנרשמו קודם לכן. על פניו לא היה נראה שיש לנו סיכוי לחזור ארצה לפני שבת, אך רבי משה יהושע לא ויתר אלא נשאר בשדה התעופה להמתין.

באותם ימים ניתנה מטעם חברת 'אל על' הנחה לחולים ולמלוויהם, וכך קיבלנו כרטיסים בהנחה של 90 אחוז. הראיתי לפקידה האחראית את הכרטיסים המיוחדים שלנו וביקשתי ממנה לאתר עבורנו מקום בטיסה הבאה: "אם נתנו לנו כזו הנחה, תוכלי להבין בעצמך את מצבנו". והיא אכן הבינה, אך לא היה לאל ידה לעזור. "אם שני אנשים מנוסעי הטיסה לא יגיעו, תקבלו את מקומם", עודדה אותנו.